

Megjelenik minden szombatnapon
egy iven sokféle képpel ellátva.

Előfizetési ár:

Egy évharmadra, azaz 4 hónapra
2 ft, egész évre 6 ft. — Előfizethetni
minden postahivatalnál és
könyvtárban.

Kiadó-hivatal:

Pesten egyetem-utca
4-dik szám.

AZ ÜSTÖKÖS.

Humoristico-belletristicus hetilap.

KAKAS MÁRTON LEVELEI.

II. Egy fiatal naptárszerkesztőhöz.

Kedves Girókuti kolléga! Szálem aleikum.

Olvastam önnek előfizetési felhívását a jövő eszten-dei erdélyi naptárra s sok tekintetben meg vagyok vele elégedve. Ön igen jól indult és látszik, hogy studium-mal tanulmányozza az *ujabbkori classicusokat*, kiket *naptár-készítőknék* nevez az utókor. Üdvözlöm önt a nemes czéh nevében! Az is jól van adva, hogy ön jutalmakat tűz ki, több rendbeli aranyakat és a többi. Hanem egyet nem bocsáthatok meg önnek drága kollega úr (tulajdonképen „olcsó“ kollegát *kell hogy* mondjak, mert nekünk az *ujabbkori classica iskola* növeltjeinek főérdemünk az *olcsóság*) azt nem bocsáthatom meg önnek, hogy miután önnek olyan szépen hangzó és jól ismert irodalmi neve van, mint *Girókuti*, mi a kódorgó mennykönek volt önnek e tisztos név mellé még az igazi nevét is parenthesisbe tenni az előfizetési felhívás alá: „*Pinzkéri Ferencz?*“ Hiszen én is *Pinzkéri* vagyok, mikor praenumeratiót hirdetek, meg X. kollega, Y. kollega, Z. kolléga és a többi atyamesterei a becsületos czéhnek mindnyájan a tekintetes *Pinzkéri* családhoz tartozunk, valahányszor előfizetési felhívást bocsátunk közre; de azt csak még is nem vallja be az ember ilyen nyíltan a közönség előtt. Mi itt nagy aggodalommal rejtegetjük magunkat „*Pinznemkéry*“ — „*Mindentigéry*“ — „*Ingyen-*

ady“ — „*Olcsovszky*“ — „*Áldozatffy*“, s más afféle tisztességes nevek háta mögé s ön egyszerre elő áll, ki-mondja, hogy naptárt ad ki, s hogy *Pinzkérinek* híják; még rajtunk marad ez a név örökre. Az a túlságos őszinteség sem jó. Önnek el kellett volna azt hallgatni, hogy *Pinzkérinek* híják, ha meg volt is felőle győződve.

Minthogy azonban látom, hogy ön még fiatal ember s sok oktatásra van szüksége, elmondom önnek azon technikai titkokat, mik az *ujabbkori irodalmi ipar* mezejét felvirágoztatták, mert a hogy tudja ön, meg vannak a posztószövés, selyemfestés, aczélkészítés s más egyéb iparágak mesterségi titkai: épen úgy meg vannak azok az irodalom ágánál is, melyet tökéletesíteni csak ilyen kölesönös eszmecsere útján lehet.

Legelső kötelessége az embernek, ha valami irodalmi vállalatot megindít, azt valami nevezetes *jótekonysági czéllal* összekötni: ilyenek például: a mohácsi csatában 1526-ban elesett hősök özvegyeinek gyámoltása! a Cseréy Mihály idejében a székely földet szeltire pusztított saskák kiirtása; az idej hirlapokban hirdetett abrubbányai hegytetőkön árvízkarosultak felségelése; a valaha feltalálendő léghajókon szerencsétlenül járandó konduktorok árváinak biztosítása s más efféle nagyon

Teljes számú példányokkal folyvást szolgálhatunk.

nehezen igénybe vehető feleletok, a mikért igen bajos az embert felelősségre vonni; legkedvezőtlenebb esetben az ember egy igen ügyes számadást tartván készen, melyben a kitűzött cél számára, mint tiszta nyereségbeli positió, áll végül egy szál gyufa, a minek világánál tudniillik megláthatta az alkalmatlan számadást követelő, hogy a dupla kréta nem csupán a koresmárosok számára van feltalálva.

Második feladata az irodalmi vállalkozónak az, hogy valami nagyon nevezetes dolgot ígérjen az előfizetőknek: akármit, a mit az nagyon fog szeretni; például minden aláírónak egy *nyulat*, minden tíz előfizetőt gyűjtőnek egy *vaddisznót*; a vállalat hátulján kihirdetvén az aláírók és gyűjtők neveit, és egyszersmind az utolsó postákat, a hol vad-illetményeiket átveendik. Ha aztán akad valaki, a ki panaszt emel, hogy nem kapta a maga nyulát; az ember összecsapja a kezeit: „hát nem ment kézhez a semmirevaló nyúl? pedig én megmondtam neki hogy oda menjen, mikor az erdőn találkoztam vele! Bizonyosan a postán tévedt el, vagy a címre nem akadt rá; *mi* elküldtük azt, tessék a mezőn keresni uraságodnak, s bizton meglőni a hol rátalál.“

Ez sem elég. Nagyobb dolgokat kell ígérni.

Azt kell mondani a publicumnak: hogy *ha leendő* vállalatunknak 40,000 előfizetője; minden előfizető *ingyen* kosztot kap a szerkesztőségénél Pesten vagy Kolozsvárott. Nem kell félni, hogy 40000 előfizető esődüljön össze; de ha még is quo fato megtörténnék ez a szerencsétlenség s akadna olyan szerencsétlen, a ki ezt a szerencsét igénybe akarná venni, az ember majd könnyűszerrel tenne arról; egyik nap főzetne neki spenótot, második nap sárga répát, harmadik nap megint spenótot, negyedik nap megint sárgarépát, az ötödik nap majd maga könyörögne az, hogy ereszsze már haza. — Folytatás: ha pedig lesz a vállalatnak 100,000 előfizetője, akkor minden előfizetőnek a házat felépítettjük emelesre; a kinek nincs háza, az mindegy, mi odaépitjük neki az emeletet a levegőbe, ő lássa, hogy mit csinál vele? — ha pedig lesz 500,000 előfizetőnk, akkor minden előfizetőnek a falujáig külön vasutat építettünk, a min ingyen járhat, a Dunát, Tiszát, Köröst, Berettyót és minden Bakonyeret szabályoztatjuk; kötelezzük magunkat száz új várost építeni, a hol az előfizetők dédunokái is ingyen szállást kapjanak; és végül, ha lesz egy *millió* előfizetőnk, akkor megveszszük Chinát. . . . Mikor aztán számadásra kerül a sor, akkor azt mondjuk, hogy „*mitűn* csak 39999 előfizetőnk gyűlt össze, mi minden kötelezettség terhe alól felmentjük magunkat, s alkalmat veszünk magunknak jól leszidni a közönséget, hogy olyan kevesed magával jelent meg. Nem szégyenli magát az olvasó!? Gyalázat az minden egyes olvasóra, hogy nem lett belőle kettő!

Most következnek a *munkatársak*: a szerkesztőnek legalább kell igyötven hatvan írói nevet összeválogatni, kiket betürendesen kinyomasson ad terrorem populi: ez tekintélyt ad a publicum előtt. Főfelügyelettel kell arra lenni, hogy az ember olyan írókat válogasson össze, a kik már meghaltak, vagy ha élnek is, de nem lehet tőlük tartani, hogy valami dolgozattal alkalmatlankodjanak a szerkesztőnek. Ha egy-kettő tiltakozni talál, an-

nál jobb, ez által csak a vállalat híresedik; a legtöbb restségből hallgat; vagy már megszokta a dolgot s észre sem veszi. A munkálatokat fizetni fogja az ember *splendide*: *öt forinttól usque ötszáz aranyig* nyomtatott ívét. Természetesen a munkatársak főkéssége a szerénység, illik hogy csak a minimumot követeljék, egyébiránt azt sem fizeti ki az ember nekik készpénzben, hanem csak kalendáriumban. A kinek tíz kalendáriumnyit kellene kapni valami munkáért, annak küld az ember huszat, s még tiznek az árával ő marad adós, s kitelik tőle, hogy azt kifizeti. Ha jutalomaranyokat ígér az ember, azokat gondja van olyan embernek itélni oda, a ki leenged belőlük, még czélszerűbb ha a szerkesztő maga is concurrál álnév alatt s maga nyeri el a pályadíjt.

A mi a *műmellékletek* dolgát illeti, már itt igen nagy leleményesség szükséges, mert a közönség izlése azt kívánja, hogy az ember valami *ujat*, valami *meglepőt* adjon neki; az embernek tehát azt kell ígérni, hogy valami újat, valami meglepőt adandunk, a mit előre nem beszélünk ki, nehogy a kollégák megelőzzenek benne s kizsákmányolják az eszmét. Mi legyen aztán az a meglepetés? Hát például: *öszszel*, mikor olyan olcsó a légy, az ember két papiroslap közé odanyomat minden előfizető számára egy legyet in natura: aláírván nagy betűkkel, hogy ez azon híres legujabb találmány, mely külföldön oly nagy zajt csinált, az úgynevezett „*önnyomat!*“ — „*autotypon!*“ — „*Selbstdruck!*“ mely a lenyomott tárgyakat a legélethivebb alakban mutatja a közönségnek: ime ez egy légy: „*musa culinaria Linnæi.*“ Akkor aztán lehet róla beszélni, hogy hány szeme van a légynek? honnan származott Európába? mivel kell őt táplálni, hogy nagyra megnőjön? stb.

Az *előfizetési díjra* és egyéb föltételekre nézve főszempont olyan confusiót csinálni, hogy abból az olvasó egy hirtelen ki ne tudjon igazodni. Például: „*megjelenik* vállalatunk *mindennap* (kivéve a hétköznapokat) 1—4 íven (olvasd egy negyedrészt íven) műmellékletekkel, vagy azok nélkül, borítékkal, vagy boríték nélkül, papiroson vagy a nélkül; a kinek műmelléklet és boríték kell, fizet öt forintot; a kinek váratlan meglepetés is kell, hatot; a kinek váratlan meglepetés kell, boríték nélkül, fizet 5 ft. 92 krt.; a kinek csak a váratlan meglepetés kell egyebek nélkül, az fizet 4 ft. 39 krt. ha oktobertől számítja az előfizetést egy esztendőre; ha pedig januártól számítja akkor 4 ft. 59 krt. A kinek tiszta papiroson kell nyomtatás nélkül, az fizet 3 ft. 37 krt. Ha postán akarja kapni 3 ft. 73 krt. Házhoz hordással 3 ft. 85⁵/₁₀ krt.; a kinek semmi sem kell, az csak 2 ftot és 19 krajczárt fizet bérmentes levélben. Ettől azután majd oly kétségbeesett confusióba jön a jámbor előfizető, hogy akármije elmarad, nem meri sürgetni, mert nem tudhatja, hogy mikor vétett a statutumok ellen?

Végére térjünk a vállalatnak a *praktikumára*: ugy mint a *kiadás* körül előforduló bevett szokásokra. Egy irodalmi vállalat kiadása közben e három szempont fordul elő a praktikus szerkesztő előtt: 1. Ha tanácsosnak tartja-e a hirdetett vállalatot csakugyan kiadni? 2. Vagy pedig tanácsosabbnak tartja a közönség szemét valahogy kiszúrni? vagy pedig 3. legeslegtanácsosabbnak találja éppen nem adni a közönségnek semmit?

Kezdjük a legutolsó eseten: ha az ember épen nem ad az előfizetőknek semmit, mi történik? Nem igen valószínű, hogy öt forintért, vagy hatért valaki felfáradjon a Bánátból valakit számadásra vonni; sokan el is felejtik, hogy praenumeráltak, mások emlékeznek rá s olyankor káromkodnak: ezt a szerkesztő nem hallja; vannak azután olyan rossz szokású emberek, a kik levélben káromkodnak, írnak reklamatiót. A szerkesztő szépen sorba rakja a reklamatiókat s mikor már nagyon sok összegyűlt, akkor eladja a fűszerszámosnak, kap érte mázsánként 8 ftot, csinálnak belőlük staniczlit borsnak és sáfránynak. Időközönként kihirdeti, hogy az előfizetési határidőt meghosszabbította. Néha olyan szerencsés időszak következik be, hogy egy nyomdász elszökik Amerikába: akkor minden meg nem jelent munka előfizetési pénzét az vitte el. Azt is hirdetheti az ember, hogy a begyűlt összeget nagyobb biztosság kedvéért s meg hogy ott minden olcsóbb, New-Yorkba küldte az „Austria“ gőzös kapitánya által s ime most az elégett; s ha még is akadna olyan szerénytelen aláíró, a ki a szerkesztőnél személyesen is sürgetné a munkát s a nyilvánossággal fenyegetőznék, annak titokban meg súgja az ember, hogy azt a munkát bizony a policzia foglalta le, rettenetes vizsgálat foly miatta; még azok is mind bajba kerülhetnek, a kik előfizettek rá; jobb lesz elhallgatni vele.

Éz a legjövédemesebb expediens, csak hogy némi kényelmetlenségekkel van összekötve.

Második az, ha az ember nem adja ugyan ki a hirdetett munkát; hanem összevásárol a könyvtárosoknál mindenféle rajtuk maradt naptárt, ritterrománt, vadverseket, iskolai könyvet, abéczt és csziót s azokkal kárpótolja a várni nem tudókat. Vannak esetek, a mikor a közönség még nyer ebben a cserében. A kinek aztán kétszer is meg van ez a munka, az vehet hozzá egy stereoscopot s egyszerre két könyvből olvashat.

Harmadik eset az, ha az ember a hirdetett vállalatot csakugyan végre akarja hajtani.

Igen hasznos dolog úgy intézni a szerkesztést, hogy a mennyire lehet, nevezetes írók megjelent munkáiból szedegesse át az ember az egész tartalmat: tudván azt, hogy fél ivnyi utánnomatért senki pert nem indíthat; ez csak anthologia; — csupán arra legyen az embernek gondja, hogy mikor valami olyast nyomtat újra, a mi már tizenötször ki volt adva másutt, el ne felejtse alátenni asteriscusban, hogy ez a mű még sehol nyomtatásban meg nem jelent. Vannak a mellett számos fiatal hazafiak, kik foliáns számra küldöznek be a szerkesztőségekhez mindenféle jót és szépet, azzal a talentumos nyilatkozattal, hogy ezért nem kívánnak semmi díjat: ezeket meg kell becsülni; ki kell adni olvasatlanul becses soraikat s jegyzésbe tenni, hogy egy uj nagyreményű tehetséget vezet be a szerkesztő a közönség színe elé; kéretik mindenki, hogy ezt figyelemmel olvassa. Az olvasó erre megijed s nem mer neki a munka nem tet-szeni, az író pedig ki van fizetve vele.

Esztendő vége felé azután ír az ember magának minden városból hatalmas vidéki leveleket, mikben lelkesült hazafiak köszönetet szavaznak a szerkesztőnek kitartó hazafias működéséért; meg vannak elégedve minden sorával, minden betűjével; meghíják disznótorra s biztatják, hogy csak folytassa ernyedetlen buzgalommal magasztos feladatának honpolgári megoldását. Az ember megköszöni a tiszteletet csillag alatt, elismeri hogy érdemes volt rá, s hirdeti a jövő félévi folyamra a praenumeratiót.

Ime kedves kolléga uram, én szíves voltam önnel, mint fiatal kezdő-mesterrel sub rosa közölni az üzlet legfontosabb titkait, s bizton hiszem, hogy ön, mint talpig derék ember — — nem fogja azoknak hasznukat venni.

God bless us! Pesten 1858 10/xi.

Kollégája

Kakas Márton.

A Z O L C S Ó L U D A K.

Egy bizonyos helységben tiszteletes uramnak mag-ludra levén szüksége, elküldi gazdasszonyát egy helybeli birtokoshoz, — kinek életrevaló felesége híres volt szép ludjairól, melyeket önmaga nevelt, oly czélből, hogy e szép ludakból a gazdasszony egy gunarat s egy anyát vásároljon.

Itt-ott még csak megvan az emberekben, illetőleg a hivekben az a bizonyos szíves jó indulat az egyház szolgálai, az ugy nevezett belső emberek iránt, megvolt ez birtokosunkban és meg volt feleségében is.

Kiválasztanak hát egy pár szép ludat, melynek mielőtt a pap gazdasszonya az árát kérdené, azt felelék reá; hogy ezt biz ők nem pénzért adják, hanem szíveségből küldik t. uramnak, ad-

jon Isten hozzájuk jó szerencsét, s mindamellet tisztelek is ő kegyelmét s kívánnak neki minden testi lelki jókat.

Ő atyáságának pedig nagyon megtetszettek a szép ludak, s miér miert nem, kezdte sajnálni, miért nem két párt kéretett, az áruk ellen persze hogy nem lehetett kifogása.

Másnap reggel ismét megjelenik a gazdasszony a szép ludak tulajdonosainál, mondván:

— De bizon csak azért jöttem, hogy tiszteli a t. uram, a tek. urat és asszonyt, köszöni alássan a tegnapi küldött ludakat, még egy pár anyára nagy szüksége lenne, de pénzért.

Egy kissé savanyu képet vágott erre a házaspár, az asszony mégis kiválaszt ismét egy pár

szép ludat, s midőn a vevő az ára iránt tudakozódnék, a felelet ismét a tegnapi reá, hogy tudniillik, örülnek, ha e párral is ingyen szolgálhatnak.

Ez ellen se lehetett a jó atyának semmi kifogása, de már most komolyan kezdi fájlalni, hogy miért nincs legalább öt anya ahoz a szép gunárhoz, ismét kezeibe adja hát gazdasszonyá-

nak a már két utat tett öt bankóforintot, hogy már csak kéri, hogy pénzéért még egy pár anyát csak ne sajnáljanak még adni, ha volna még eladó.

El is ment a követséggel a gazdaasszony s előadván urának kívánságát, ily választ nyert:

— Sajnáljuk hogy többel már nem szolgálhatunk, de bizony már *több eladó* nincsen! X.

Hirhedett pipázók arczképei.

3-dik. Klipitro Klapatorics.

Klapatorics Klipitro úr nem tartozott ugyan a kitünő capacitások közé, de mindamellert is megérdemli, hogy e nevezetes arczkép-gyűjteményben megörökíttessék. Ugyan is:

Klipitro urfi, annak idejében igen szép örökséget kapott apai nagybátyjától, a ki becsületes disznókereskedő volt. Ezt a szép örökségét Klipitro urfi tökéletesen elviselte.

Valde bene. Hát biz ez más emberen is megeshik.

Örökség nem tarthat örökké. Lám a csizma is elszakad; pedig az jó vastag bőrből van, nem vékony bankóbul, mint a pénz.

Némely ember olyan, hogy szeret jól enni, jól inni, az viszi jégre: az haszontalan utálatos ember, hogy tudta megenni, meginni, torkába verni a mije volt.

Más ember azt teszi, hogy eljátsza, elkártyázza az egész jószágát. Az ilyen ostoba, gyalázatos ember, hogy nincs annyi esze, hogy ha már leül kártyázni, hát legalább nyerne.

Ismét más elkölti mindenét lovakra, szép asszonyokra: míg utoljára maga is ló lesz, a szamar! Az ilyen ember csak megvetésre méltó, ha gyalog marad:

ha ló kellett neki, mért nem lett koscsis? ha sok asszony kellett, mért nem lett török szultán?

De Klipitro urfi elfújta füstben az ő egész birtokát, elégette, keresztül szitta a pipája szárán s ki eresztette a fogai között; ezért ő a mi emberünk, ezért ő nagy férfiú.

Miként számadásaiból kitűnik; mert Klipitro urfi rendes ember nagyon! könyveit pontosan szokta vezetni: mindennap két font dohánynak kellett elfogyni az ő közbenjárultával; a derék férfiú nem szítt egyebet soha, mint valódi Latakiát; a mi tesz naponkint 10 pengő firtot.

Mint szilárd, következetes jellem, soha sem pipázott másbul, mint hosszúszerű török megfába oltott gyöngyös csibukból; mely sokkal hosszabb levén, mintsem a fidibuszal elérhette volna, e végett rendes pipagyújtó szolgát tartott, évenkint 200 pft. fizetéssel, kinek egyéb dolga nem volt, mint Klipitro ur csibukján áldozni. Kávéházban e szolgál-

gálatot a pinezér teljesíté, a kinek ezért kijárt minden napra a két huszas borraival.

Egy ízben Klipitro urtól egy derék alázatos férfiú ezer forintosokát vett fel kamatra, midőn épen az inasa nem vala jelen és Klipitro úr szörnyű kinban volt, hogy egy csipővas segélyével pipáját elérhesse: a szelid kölcsönkérő késznek nyilatkozék e szolgálat teljesítésére, mely nyájasság annyira megtetszett Klipitro úrnak, hogy fidibusnak az adós váltóját tekergette össze, azt nyujtá oda néki pipájának meggyújtása végett.

A huszadik esztendő végén aztán így álltak Klipitro urfi számadásai:

Naponkint 10 ft. ára Latakia dohány húsz év alatt, a szökő-évek napjait is ide számítva	73050 ft.
A csibukdzsinak adott évi sallarim	4000 „
Fidibuszért a marquernek per 2 huszas naponként	4800 „
Az elégetett váltó	1000 „
Pipákra, pipaszárakra és szopókákra	1200 „
Summa summarum	84050 ft.

Marad a derék férfinak semmi:—kivéve azt az öntudatot, hogy 84 ezer és ötven forint ára füstöt elpaffogatott apródonként és soha kurtaszáru pipát nem viselt. Hát nem elég jutalom-e a multak emléke?

A civilizáció haladása.

Püspök-ladányi vásárról jövök pajtás. Ezelőtt tiz esztendővel még így tánczolt ott a vásár állás alatt egy szál czimbalom mellett a hetyke betyár legény

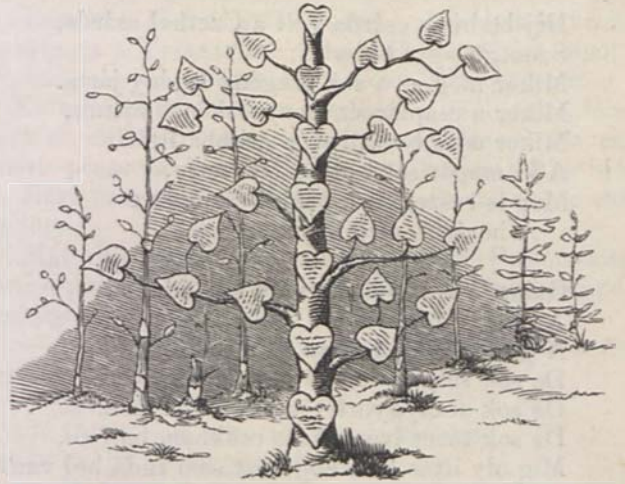
Most pedig tudod mit csinál? — Oda került vásár alatt egy vándor Ringelspieles ember; felállította a maga körbenforgó fa lovait, és festett szarvasait; s most a semmiházi bicskása felül a fa lóra s kintorna mellett ott csavargattatja magát a Ringelspielen, mint valami bécs-külvárosi szabóinas s tetszik neki a mulatság.

Ki mondja hát, hogy nem civilizálódunk?

Czebre.

Furcsa erdő.

Baroness. Ön leányom kezét, Olga baronessét kéri? Van önnek családfája.

Kérdő. Hogy van-e? Ezerkétszáz hold erdőm van ilyen fából!!

Nincs szebb a szabatoságnál!

A vasúti állomásoknál a közönség könnyebb eligazodása kedvéért ezentúl nemcsak Érsekújvár, Esztergom stb. fognak Neuhäusel, Gran stb. nevezet alatt előfordulni; hanem minden egyéb állomás neve is, mely leengedi magát fordítottatni; például :

Station „*Türkischer Sanct Nikolaus*“ (Török-Szent-Miklós).

Station „*Setz er sich nieder*“ (Üllő).

Station „*Prügel C.*“ (Verőce).

Station „*Schwertgestank-Neues-Quartier*“ (Kardszagujszállás).

Station „*Hajducken wüthender Armenier*“ (Hajdú-Böszörmény).

Station „*Einer fürchtet sich im Haus*“ (Félegyháza).

Station „*Begrabe und warte*“ (Temesvár).

Station „*Bezahl Colonie*“ (Füzesgyarmat).

A Czethal csárda.

Héj be híres csárda volt a Czethal csárda,
Szentgyörgyi határba;
Mikor még az a sok szegény legény járta.
Mikor a csaplárnét menyecskének hitták,
Mikor édes borát rovás számba itták.
A ki magát soká ottan felejtette,
Meg is részegült az, mire észrevette
A borátul, meg a két szemétül.

Galamb Peti volt a vidék hős rablója.
A hogy a hír szolja
A pusztáknak gonosz adóbehajtója.
De sok selyem-kendő járt oda e réven;
De sok aranygyűrű csaplárné kezében.
De sok tüzet ivott tüzes csókban, borban,
Mig oly ittas lett, hogy azt sem tudá hol van?
Nem borátul, de a két szemétül.

Csendesebb lett aztán a csárda egyszerre.
Szél elszórta szerte
A betyárok népét, azt se mondta merre?
Kit a nedves börtön, kit a hollók szárnya,
Kit meg eltemetett pusztá erdők árnya,
Sokat sirt az asszony, korán el is hervadt:
Elkésett utazó még néha ott virradt
A boráért, nem a két szeméért.

Pusztá most a Czethal, miként a vidéke
Teteje leégve,
Szikes avar fogja körül messzeségbe,
Csak az út mely hozzá vezet valahonnan,
Az van tapodatlan zöld füvel bevonva.
Kopott agnő guggol mélán a küszöbben
Vidám betyár, utas nem lesz ittas többet
Sem borátul, sem a két szemétül.

K—s. M—n.

Borkoresolyák.

—Ugyan urambátyám, mért nem csináltat pinczé-
jében valami ülő-helyet? — így szólítá meg X. juratus
Y. táblalabirót, ki őt a pinczéjébe egy kis jó borra meg-
hívta.

— Bizony édes öcsém, azért nem csináltatok én —
hogy senki se igyék pinczében annyit, hogy saját lá-
bain állani ne tudjon.

Examen volt egykor a collegiumban; egyik deák
a keresztségről felelt, elmondván, hogy csak természetes
vizzel lehet keresztelni. A főcurátor ur. ki theológiát is
hallgatott szeretvén objiciálni, kérdé tőle:

— Hát domine Galambos mit gondol, levessel le-
hetne-e keresztelni?

— Distinguo — mondá ő — a coqualis levessel
igen.

B. lelkész az alamizsnálkodásról szónokolt hivei
előtt, serkentven azokat a szegényekkel jótételre. Egy
elbocsátott katona történetesen a templomba tévedt, is-
teni tisztelet után siet a paphoz, nagy alamizsnát re-
ményelve.

— Tudja kend mi a generális?

— Tudom — felel a katona.

— Mit szokott az csinálni?

— Exercirotat — mond a katona.

— No hát a mi a generális a katonák előtt, az va-
gyok én hiveim előtt. Elmehet kend.

A . . falvi búcsú alkalmával Paloczoniában P . . ki
dévajságáról igen ismeretes volt, délután az uraság ud-
varán, hol a nép tánczolt, kiszemelt egy csinos 14 éves
leánykát — és hozzá menvén megrántotta s kezdett vele
tréfálni; a leány azonban a tréfát nem értvén, könyöké-
vel meglökte P . . t, mondván: „mennyeék szí! béka va-
gyok még én aho . . . — Történt, hogy egy év mulva
ismét búcsú volt A . . falun, P. szokás szerint jelen
volt s ismét nézte a tánczosokat, egyszer valaki meg-
rántja hátulról, hátra tekint és látja, hogy a tavalyi szép
palócleány közelében van, ki rá mosolyog s azt mondja:
„gyöjjék szí, nem vagyok má béka.

1851-ben Bessenzögre a Tisza mellett a földbecs-
lésre X. *—nyi becselő-biztos volt kiküldve. X. biztos
megjelent a községben, de épen a legrosszabb időkor,
mivel csaknem az egész határt a Tisza árja borította;
kérte tehát a bíró a biztost, hogy máskor legyen szives
eljönni, mivel most csak vizet lehet látni; — mindegy
— felele a biztos, én látni akarom a határt, ha már itt
vagyok; hozassanak egy ladikot. — Beültek tehát a la-
dikba: a biztos, a bíró és a választmány — azonban a
bíró szava igazolva volt, még csak ki sem tudtak szál-
lani a ladikból — a bíróhoz fordul ekkor a biztos s azt
akarta mondani, hogy legalább szemmértékkel a határ-
területét felvehetnének; azonban, minthogy igen szere-
tett czifrán beszélni, így fejezte ki magát: „Hát ha
szemmérték tudományos ügyelke mellékletére függesz-
tenénk állásunkat, vajmi hasznos szolgálatot tehetnének
a kormánynak.“ A bíró, minthogy e mondás hozzá volt
intézve, következőleg válaszolt rá: „egészen ugyan
uram nem értem előadását, de annyit még is sejtek be-
löle, hogy annyit tetszett mondani, hogy a kik a ladik-
ban vagyunk, mindnyájan menjünk haza“.

Bélafi beteges barátja látogatására menvén, épen
a folyosón Jakab zsidóval, a falu ösmeretes uzorásával
találkozott.

— Hogy vagy barátom — így szólott Bélafi betegnek
állított barátjához.

— Már egy kissé jobban — felelt a kérdezett —
most már elhagyott a *hideglelés*.

— Tudom — válaszolt Bélafi, — épen a folyosón ta-
lálkoztam vele.

Huszárszámítás.

Előörsön volt a vén huszár, meg az ujonczlegény. A mint ott várakoznak, ime jön rájuk szemközt az ellenség kémjárata, valami öt lovas.

— No eszem, szól a vén huszár, azokat ott most mindjárt megtámadjuk, kit levágunk, kit még elkergetünk világga.

— Jaj Gergő bácsi, szabódik az ujoncz, — sokkal többen vannak azok, mint mi.

— Többen vannak? hogy volnának? Tudsz számolni? No hát vedd elő a tiz körmődet s számítsd: — egy vagyok én; kettő a lovam; három, négy a két pisztolyom, öt a karabélyom, hat a kardom, *hetedik vagy te!* hát nem vagyunk többen mint azok?

És úgy tön a miként beszéle, megtámadta az ellenség öt lovasát; kit levágott, kit elfogott, kit elűzött. Nem csuda: hetedmagával!

Nagy szórakozottság.

A verespataki oláh *átlovagolt* Abrudbányára hetivásárra, mindenfélét bevásárlani. Este felé, mikor készen volt mindennel, hátára vetette a rakott általvetőt s *balagott* vele haza Verespatakra.

A mint hazaér, mondja a feleségének, hogy ugyan bizony elfáradt ennek a nehéz iszáknak az emelésében, az bámulva kérdi tőle, hogy hát a lovát hova tette kend?

Akkor jut eszébe, hogy azt *ott feledte* Abrudbányán; addig nem vette észre, hogy gyalog czepele a zsákot.

Kegyetlen tromf.

Fehérmegyében a vasuti földmunkálatoknál sok vidéki ember foglalkozik. A környékbeli földesurak nézegették a munkálatot; egy tréfás uri barátunknak egyszerre az az ötlete támad, hogy ő csupa ránézésből mindegyik napszámoknak a képéről megtudja a *keresztnevét* s elkezdé őket szólongatni rendre:

— Hát *István* bácsi mit csinál itt? — No te *Miska*, te is itt vagy? — Hát kend *Péter* gazda ismer-e még? és így tovább.

A tréfa jobbadán sikerült is; barátunk többször eltalálta a megszólított nevét, vagy tán ha nem találta is, az csak rá hagyta a kérdést s felelt reá. Egyszer azonban egy barna képű ficzkót szólita meg, kinek pörge kalapja mélyen volt lenyomva villogó szemei fölé.

— Hát te *Marczi* hogy kerültél ide?

A megszólított feltekinte reá nagy sötétén.

— Ismer engem az úr?

— Hogy ne ismernék? Talán te nem emlékezel már rám?

— Úgy? de bizony most jut már eszembe. *Együtt ültünk a szegvári tömlöcsben*, egymáshoz voltunk vasalva: emlékezem már rá.

A mi barátunk is abbahagyta aztán a tréfát.

Másnak fizet elő.

Bement a jász ur a fővárosba, valamelyik kávéházban olvasta a Tritstrats című élczes német lapot s tartalma nagyon megtetszett neki. Elmegy azután a X. X. kávéházba s szépen megkéri a főpinczért, lenne szíves az említett lapot számára meghozatni. Az előfizetési pénzt át is adta neki, egy krajczár hija nélkül. Haza érkező, várta a szellemi élvezetet, de csak nem jött.

Más alkalommal ismét dolga akadván Pesten, megkeresi a pinczért, kinek a pénzt adta, s a következő párbeszédbe ereszkedett vele.

— Adtam önnek pénzt, hogy a Tritstratsra előfizessen.

— Igenis adott a tekintetes ur.

— De ön nem hozatta meg számomra.

— De igenis meghozattam.

— Hol van, én színét sem láttam?

— Az utolsó szám itt fekszik az asztalon.

— Hogyan? hisz én a Jászságban lakom!

— Az semmit sem tesz, ha be méltóztatik jönni Pestre, itt a kávéházban olvashatja a tekintetes ur!

Romlott óra.

Elromlott a vidéki ur órája, egyre rázogatta, csak nem akart járni; végre megunt a rázogatót, eltette szépen a szekrénybe, hogy majd ha Pestre megy, elviszi az óráshoz megcsináltatni.

El is vitte s több rendbeli szemrehányás után, melyben a roszt és hanyag munka ellen sokat panaszkodott, átadta az órásnak.

Az órás kezébe veszi az órát, körülnézi, elővesz egy órakulcsot, szépen felhúzza, s azzal visszadja tulajdonosának.

— Hisz még nem igazította meg — mondá ez.

— De igen — felelt az órás — miután egyéb baja nem volt, mint hogy a tettes ur elfeledte felhuzni.

A jó példa követésre méltó.

Vándorfényképész jött a faluba, s 1 pftért kerestől adott egy arczképet.

Természetes, hogy boldog boldogtalan sietett örökíteni édes énje vonásait.

Valamelyik nagysám, ki köztünk legyen mondva, nem igen ért a betümorzsoláshoz, könyvet vett kezébe, midőn fényképezte magát.

Néhány nap mulva a konyhában lévén dolga a tensasszonynak, a gyúródeszkan meglátja főzőnöje arczképét szintén könyvvel kezében.

— Mi jutott eszedbe Sára, hogy könyvet vettél kezdedbe sodrófa helyett — kérdé sértett hangon szakácsnőjét.

— Hát azt gondoltam biz én, hogy a tensasszony sem olvas, én sem olvasok s így ha a tensasszony könyvvel festette le magát, én is úgy tehetek.

A szárazföldi tengerész.

- Mi vagy te pajtás, ebben az exotikus ruhában.
- Hát nem látod? tengerész.
- Melyik tengeren van az a sorhajó, a melyen te szolgálsz?
- A fekete tengeren.
- Ahán! Ősmerem azt a fekete tengert.

Rébusz.

A 12. számbeli historiai feladat megfejtése.

Karakalla megölette öccsét Gétát; minthogy valami kis csetepatéja a gétákkal is volt, s akkoriban a római császárok szerették magukat a legyőzött népek neveivel ékesítgetni, Helvius Pertinax azt az élcezt csinálta, hogy elnevezte a császárt Karakalla Geticusnak. Ezért a szójátékért levágták a fejét.

Szerkesztői sub rosa.

— *S. A. Ujhelyre. B. Pál* urnak. Azon tisztelt többek nevében hozzám intézett felszólításra, hogy mondanám meg voltaképen: ki légyen az a Kakas Márton? ezen őszinte és kimerítő felvilágosítással szolgálhatok kegyednek: Kakas Mártont én igen jól ismerem és nagyon régóta: én magam tartottam őt a keresztvízre 1855-ben június 3-án a mikor született. Csodagyerek volt, mert szakállal és fogakkal jött a világra s születése első órájában már nekem kritikát írt a Vasárnapi Ujságba. Azóta is én neveltem és tápláltam s még most is házamnál tartom, s minden falatomat megosztom vele, s mikor magam kifáradok, akkor őt ültetem le, hogy dolgozzék tovább helyettem, a mi rám nézve szerfelett nagy kényelem és könnyebbség. Ebből tetszik láthatni, hogy mi igen jó barátságban élünk egymással. A mi külső alakját illeti, ne tessék azt gondolni, mintha csakugyan olyan taréjos feje volna, a minőt a naptár kapujára festetett magának, sőt inkább jó formán kopasz a teteje: képe rendszeren savanyú, orra, ha a hideg megcsípi, veres; bajusza hosszú, szakállá mind meg van. Arczképe még eddig nem jelent meg, mert várni akar vele egy pár esztendeig, a mikor a Vasárnapi Ujság nagy pénzt fog érte fizetni, hogy egy híres embert kapjon, a kinek az arczképet kiadja; hanem addig is van nekem egy rettenetes nagy arczképem, a mitől minden gyerek megijed Lauffer és Stolp könyvkiadásában, azt én átengedem neki, legyen az övé. Egyébiránt ha személyesen kíván vele kegyed találkozni, az egy kissé bajos lesz, mert ő szobámat soha el nem hagyja; én pedig mindig egyedül vagyok. — Ez is rébusz, a minek megfejtése nem következik a jövő számban.

Elfogadott művek sorozata: (141.) Fürdő király. (142.) Bikaborjú. (143.) Megfontolt bíróválasztás. (144.) Kicsirázik a búza. (145.) Nagyobb kötéllel is. — Állatnevi fogadók. (146.) Görög anthológiából egy néhány. (147.) A recepisse. (148.) Schiller fordításban. (149.) Tavasz, tél. (150.) Most nyújtóztatják. (151.) Tud már németül. (152.) Hiszen most is ros. (153.) Czigány-eskető. (154.) Ha nem nézne valamit. (155.) Debreczeni varjúk. (156.) Fizesse hát ki felét. (157.) Barátságból tettem. (158.) Majd megtudja a réztányérról. (159.) Majd kiteremtjük. (160.) Luther felesége. (161.) Én sem értem. (162.) Nem kell a lovat féltetni. (163.) Olesó a föld Amerikában. (164.) Magyarhoz való tinta. (165.) Nagyon is megjött az étvágy. (166.) Nem vesz sunkát? (167.) Az ország madara. (168.) Nyolczgarasos instantia. (169.) Ingyen volt a koesmában. (170.) Nagy vihar. (171.) Mint baromorvos. (172.) Épen azért ütlek. (173.) Egészséges-e? (174.) Az ember elalszik. (175.) Torkos úr. (176.) A zwicker. (176.) Gonosz dedicatio. (177.) Sajáta.

Kakas János atyafisága kétségbe hozatik. — Bizonyos versek irójának jobb erkölcsöket és orthographiát kívánunk. Czimét elhallgatjuk. Egerbe. Hoszú kolbász. rövid prédikáció, nem pedig megírditva. — Tromf. Mi is aduttot adtunk rá. — Sümegre. Miről is volt ott szó? — Bécsbe. Pödri Zsiga. Lehetetlen, hogy Bécsből érdekesebb dolgokat ne lehetne írni. — Nagy-Károlyba. Cs. J. úrnak. Megkaptam a beceses küldeményt, s mint történelmi okiratot használni iparkodom. Köszönetet a szives megemlékezésért.